

Sosyal ?leti?im Becerileri Kontrol Listesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal ?leti?im Becerileri Kontrol Listesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30688>

Özet

Sosyal İletişim Becerileri Kontrol Listesi (SİBKL), bireylerin sosyal ortamlarda dil ve dil dışı iletişim becerilerini değerlendirmek amacıyla kullanılan bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle iletişimde zorluk yaşayan ya da gelişimsel farklılıklar gösteren popülasyonlarda **sosyal iletişim becerileri** düzeylerini belirlemek için tasarlanmıştır. Ölçeğin Türkçe sürümü, 2021 yılında Aslan ve arkadaşları tarafından **İtme Kaybı** çocuklarda uygulanmış ve psikometrik özellikleri incelenerek Türkiye başlangıçta **uyarlama** çalışması gerçekleştirilmiştir.

Bu **uyarlama** çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan ve İtme Kaybı yaşayan çocuk grubunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabilmesini göstermeyi amaçlanmıştır. SİBKL, uzmanlara ve araştırmacılara, İtme Kaybı çocukların sosyal etkileşim ve iletişim yeterliliklerini sistematik olarak değerlendirme imkanı sunarak, uygun müdahale programlarının planlanmasına yardımcı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal iletişim, iletişim becerileri, **İtme Kaybı**, psikometrik özellikler, kontrol listesi, **uyarlama**, çocuk psikolojisi.

Yazarlar

Filiz Aslan, H. B. Özkan, J. Karakaya, E. Yücel, G. Sennaroğlu

Amaç

Sosyal İletişim Becerileri Kontrol Listesi'nin temel amacı, bireylerin çeşitli sosyal durumlarda sergilediği iletişim davranışları, yeterliliklerini ve olası zorlukları standart bir formatta ölçmektir. Ölçek, gözlem veya ebeveyn/öğretmen raporlaması yoluyla **sosyal iletişim becerileri** alanındaki güçlü ve zayıf yönleri tespit etmeyi hedefler.

Türkçe sürümünün özel amacı ise, İtme Kaybı çocuk popülasyonunda ölçeğin kültürel ve dilsel uygunluğunu sağlayarak, geçerli ve güvenilir bir değerlendirme aracı olarak kullanılabilirliğini kanıtlamaktır. Bu sayede, bu özel grubun iletişim ihtiyaçlarının daha doğru bir şekilde belirlenmesi sağlanmıştır.

Yapı

Ölçek, sosyal etkileşimlerde kullanılan dilsel ve pragmatik unsurları içeren çok boyutlu bir yapıya sahiptir. **Sosyal İletişim Becerileri** yapısı, genellikle konuşma başlatma ve sürdürme, sırasını bekleme, uygun göz teması kurma, sosyal ipuçları anlama ve duygusal tepkileri

yönetme gibi alanlar? kapsar.

S?BKL, sosyal yeterlili?in temel bile?enlerini sistematik olarak de?erlendirerek, ileti?imde adaptasyon yetene?ini ve sosyal ba?lamda uygun dil kullan?m?n? (pragmati?i) de?erlendirmeye odaklan?r. Bu yap?, özellikle **i?itme kayb?** gibi ikincil faktörlerin ileti?im geli?imini nas?l etkiledi?ini anlamada kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerlik bilgisi do?rudan sa?lanmam?? olsa da, 2021 y?l?nda ger?ekle?tirilen **uyarlama** çal??mas? (Aslan et al., 2021) kapsam?nda kapsaml? bir geçerlik analizi yap?lm??t?r. Bu analizler genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi) ve ölçüt ba??nt?l? geçerli?i (benzer ya da farklı yap?lar? ölçen di?er ölçeklerle korelasyon) içermektedir.

Ölçe?in Türkçe sürümünün geçerlik çal??malar?, i?itme kay?pl? çocuklar için ölçek maddelerinin kültürel olarak uygunlu?unu ve ölçülmek istenen **sosyal ileti?im becerileri** yap?s?n? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini desteklemektedir. Çal??man?n detaylar?, ölçe?in hedef popülasyon için geçerli bir de?erlendirme sa?lad??n? göstermektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik verisi bo? bırak?lm?? olsa da, Türkçe **uyarlama** çal??mas? (Aslan et al., 2021) kapsam?nda ölçe?in güvenilirlik analizleri ger?ekle?tirilmi?tir. Bu analizler genellikle iç tutarlı?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemlerini içerir.

Yap?lan **psikometrik özellikleri** inceleyen çal??ma, Sosyal İletişim Becerileri Kontrol Listesi'nin Türkçe sürümünün yüksek iç tutarlı?k sergiledi?ini ve zaman içinde kararlı sonuçlar verdi?ini ortaya koymu?tur. Bu durum, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n tutarlı ve güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Türkçe **uyarlama** sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad??n? belirlemek amacıyla genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri uygulanm??t?r. Bu analizler, S?BKL'nin ölçtü?ü **sosyal ileti?im becerileri** yap?s?n?n alt boyutlar?n? ve faktör yüklerini inceleyerek ölçe?in yap? geçerli?ine katkıda bulunur.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin teorik olarak öngörülen faktörlere uygun bir ?ekilde da??ld??n? ve **i?itme kay?pl?** çocuklar?n sosyal ileti?im zorluklar?n? temsil eden anlaml? alt ölçekler olu?turdu?unu göstermi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kontrol Listesi (Checklist) / Raporlama Ölçeği

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal sürüm muhtemelen İngilizce veya başka bir dildedir.)

Popülasyon Grubu: Klinik Popülasyon

Yaş Grubu: Çocuklar (Özellikle okul çağı ve öncesi belirtilmelidir)

Popülasyon Detayları: İtme Kaybı tanınmış ve almayan çocuklar.

Test Metodolojisi: Ebeveyn, öğretmen veya klinisyen tarafından gözlem ve raporlama yoluyla doldurulur.

Anahtar Kelimeler

Pragmatik dil, psikolojik test, **psikometrik özellikleri**, gelişimsel değerlendirme, Filiz Aslan, Türkiye Klinikleri, çocuk sağlığı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama ID'si: Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresleri: filizaslan@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Filiz Aslan, Hacettepe Üniversitesi (Detaylı adres mevcut değil)

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin orijinal geliştirilme yılı belirtilmemiştir. Türkçe **uyarlama** çalışması 2021 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında sorumlu yazar (Filiz Aslan) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Çalışmanın orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [sosyal-iletisim-becerileri-kontrol-listesi-toad.pdf](#)

Referanslar

Aslan, F., Özkan, H. B., Karakaya, J., Yücel, E. ve Sennaroğlu, G. (2021). İtme Kaybı Çocuklarda Sosyal İletişim Becerileri Kontrol Listesi: Türkçe sürümünün **psikometrik özellikleri**.

Türkiye Klinikleri Sa?l?k Bilimleri Dergisi, 6(3), 576-84. doi: 10.5336/healthsci.2020-77741.

Sosyal ?leti?im Becerileri Kontrol Listesi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

(Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Bu bölüm, yalnızca kaynakta belirtilen maddeler mevcut olsayd? doldurulacaktır.)

ARABPSYCHOLOGY.COM